

YLIOPPILASTUTKINTO- OPAS 2023 uusi tutkintorakenne

Aikataulu 2023

Tammikuu	Ilmoittautuminen yo-kirjoituksia edeltäviin tentteihin. Yo-tutkintomaksujen suoritus (lasku jaetaan koulussa, kaksoistutkintolaisille lähetetään postissa).
Helmikuu	Penkkarit 16.2. Lukuloma abeilla, erillisiä kuulusteluja
Maaliskuu	Kevään yo-kirjoitukset 14.-31.3.
Huhtikuu	Kaikki abien kurssisuoritukset oltava valmiina ja arvioitavana viimeistään 30.4.
Toukokuu	Koulu ilmoittaa ylioppilastutkintolautakunnalle päättötodistusta vaille jäävät opiskelijat. Yo-tulosten julkistaminen 16.5. Ilmoittautuminen syksyn 2023 yo-tutkintoon 5.6. mennessä Lakkiaiset 3.6.
Elokuu	Yo-tutkintomaksun suoritus (lasku jaetaan koulun alkaessa)
Syyskuu	Syksyn yo-kirjoitukset 11. - 27.9.
Marraskuu	Koulu ilmoittaa ylioppilastutkintolautakunnalle päättötodistusta vaille jäävät opiskelijat. Yo-tulosten julkistaminen viimeistään 10.11. Ilmoittautuminen kevään 2024 yo-kirjoituksiin viimeistään 23.11.
Joulukuu	Lakkiaiset itsenäisyysjuhlan yhteydessä.

Keskeisiä tietoja ylioppilastutkinnosta

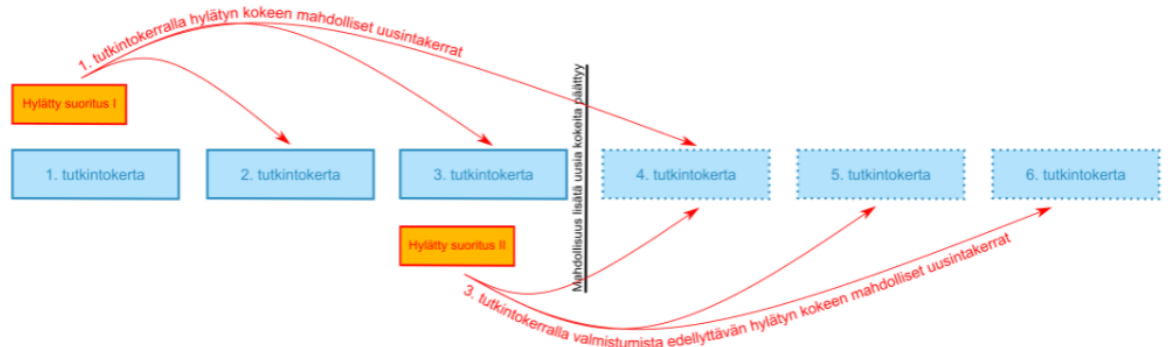
- Kokelas on **itse vastuussa** siitä, että hän on selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista ja noudattaa niitä. Lisää tietoa: ylioppilastutkinto.fi
- Yo-tutkinto on kypsyyskoe. Koetuloksilla on merkitystä korkeakouluihin haettaessa. Kokeiden suorittamista ei kannata kiirehtiä tulosten kustannuksella.
- Ylioppilas on yo-tutkinnon hyväksytysti suorittanut henkilö, joka on lisäksi saanut lukion päättötodistuksen (vähintään 150 opintopistettä) tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta (vähintään 180 osp).
- Ennen yo-tutkintoon osallistumista lukion opiskelijalla tulee olla suoritettuna kyseisen tutkintoaineen pakolliset opintojaksot.
- Ennen yo-tutkintoon osallistumista ammatillisen perustutkinnon opiskelijalla tulee olla suoritettuna vähintään 90 osp.
- Yo-kokeet laaditaan lukion pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen oppimäärän perusteella.
- Yo-tutkinnossa on oltava **viisi tutkintoaineen koetta**

- Kaikki suorittavat **äidinkielen** kokeen (tai suomi toisena kielenä)
- Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä **vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta** vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine.
- Kokeisiin tulee sisältyä **vähintään yksi pitkän oppimäärän koe**.

- Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.
- Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.
- Voit kokeilla, millaiset koeyhdistelmät täyttävät tutkinnon kriteerit:
[ILMO-työkalu](#)

- Yo-kokeeseen **ilmoittautuminen on sitova**. Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun opiskelija ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon.
- Tutkintoon vaadittavat kokeet on suoritettava enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Kokelas voi suorittaa yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeen. Yhdellä tutkintokerralla kokelas voi siten suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta.
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla. Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin valmistumisen edellyttämässä kokeessa kolmannella tutkintokerralla, tutkinnon suorittaminen voi ulottua kuuteen tutkintokertaan.

- Tutkintoon voi lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Hyväksyttyä koetta voi uusia rajoituksetta.

- Tutkinnon valmistumisen jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ja tutkintoa voi täydentää uusilla tutkintoaineilla ja oppimäärillä.
- Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.
- Sairastuminen, ulkomailla tapahtuva päätoiminen opiskelu tai muun niihin rinnastettava painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista 1-2 tutkintokertaa (edellyttää kirjallista hakemusta).
- Koe katsotaan keskeytyneeksi ja hylätyksi, jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Jos kokelas syyllistyy kokeessa **vilpilliseen menettelyyn** tai vilpin yritykseen tai avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta hylätään ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin.

Huomioi reaalityhmät. Voit kirjoittaa yhtenä päivänä vain yhden reaaliaineen kokeen.

Reaalityhmä 1:

psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Reaalityhmä 2:

uskonto, elämäntietäminen, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Tutustu näihin:

[Ylioppilastutkintolautakunta](#)

[Digitaalinen ylioppilaskoe - Opiskelijan ohje](#)

Ilmoittautuminen

- Yo-tutkintoon ilmoittaudutaan Wilmassa lomakkeella (löytyy välilehdeltä lomakkeet).
- Ilmoittautumisen jälkeen lomake on tulostettava ja allekirjoitettava (alle 18-vuotiaalta vaaditaan myös huoltajan allekirjoitus) ja palautettava lukion toimistoon tai sähköpostin liitteenä hanne.ojainvali@kurikka.fi.
- Ilmoittautuminen on **sitova**.
- Syksyn kirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään 5.6. mennessä (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa)
- Kevään kirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään 23.11. mennessä (tai aikaisemmin, jos koulu niin ilmoittaa)

Tutkintomaksut

- Oppivelvollinen voi ilmoittautua maksuttomasti 5 ensimmäiseen kokeeseen.
 - muista kokeista hän maksaa koekohtaisen maksun 34€
- Ei-oppivelvollinen maksaa jokaisesta suorittamastaan kokeesta koekohtaisen maksun 34€
- Kokelaat suorittavat tutkintomaksut koulun välityksellä ylioppilastutkintolautakunnalle.
- Maksu oikaisuvaatimuksesta 50€.

Kompensaatio

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa yhdestä tutkintoon kuuluvasta kokeesta. Tutkinnon suorittaminen kompensaation avulla ei ole mahdollista, jos saat useammasta kuin yhdestä tutkintoon vaadittavista kokeista hylätyn arvosanan.

Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensaatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti:
 $L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3$ ja $A = 2$.

Kokelaan saamat kompensaatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensaatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan.

Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensaatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensaatiopistesumman. Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensaatiopisteitä.

Suoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

Ylioppilastutkintolautakunta voi ottaa huomioon sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, erityisen vaikean elämäntilanteen tai vieraskielisyyden tutkinnossa. Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty.

Opiskelusuunnitelma

Ylioppilaskirjoituksiin valmistaudutaan koko lukioajan. Tee itselle **valmistautumissuunnitelma** (aikataulu), josta pystyt pitämään kiinni, mutta joka joustaa tarvittaessa. Varaa kertaamiseen riittävästi aikaa ja tee se mieluiten useissa pienissä paloissa ja hyödynnä monenlaisia sinulle sopivia oppimisen tapoja. Ota selvää aikaisemmista YO-tehtävistä, niin tiedä mitä sinulta tullaan vaatimaan ja osaat valmistautua sen perusteella tehokkaasti.

Abitreenit.fi on hyvä sivusto, siellä löydät vanhoja YO-kokeita, niiden mallivastauksia ja harjoituskokeita sekä monipuolista kertausmateriaalia. Harjoittele aineistojen tulkintaa (diagrammit, taulukot, tekstit). Harjoittele kaikkia tarvittavia tietokoneohjelmia. Mieti mitä jo osaat ja missä tarvitset lisää harjoittelua. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautumista voi verrata tavoitteelliseen treenaamiseen. Sinnikäs harjoittelu tuottaa tuloksia!

Kevään 2023 koepäivät

ti 14.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 16.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 17.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 20.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 22.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 24.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ma 27.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 29.3.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Syksyn 2023 koepäivät

ma 11.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
ke 13.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 15.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 18.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 19.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 21.9.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 22.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus koe
ma 25.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä